

Hoofdstuk 7

Vakbond *‘Voor mij is iedereen een klootzak tot het tegendeel blijkt...’*

Als Dirk Monsma telefonisch reageert op mijn brief met de afspraken van ‘het terras’, besluit ik het contact met de bond weer op te pakken. Ruim een half jaar geleden had ik hen al op de hoogte gesteld van de stand van zaken, en toen vond men dat er sprake was van ‘ernstig verwijtbare nalatigheden’. Een kopie van de notitie aan Dirk heb ik destijds nagestuurd.

Omdat ik heb ingestemd met een opvolger wil ik meer weten over mijn rechten op verhaal bij een eventuele WAO. Ook om die reden heb ik inmiddels spijt van mijn al te spontane instemming. Het mag dan wel collegiaal van mij zijn, maar ook riskant. Dirk kan nu immers alles met me doen. Ik hoor hem straks al zeggen dat ik dan maar niet had moeten instemmen. Daarom stel ik in een brief de bond op de hoogte van de nieuwe situatie en vraag naar de consequenties van een eventuele WAO.

De medewerker van de bond die ik een half jaar geleden sprak, blijkt inmiddels een andere functie te hebben. Haar opvolgster, een stafmedewerker, heeft mijn brief, die toch kort en duidelijk is, slecht gelezen. Ze denkt dat het mij onder meer te doen zou zijn om salarisverhoging. Werkt ze er al langer, of is ze nieuw en moet ze zich nog inwerken?

In een gesprek op haar kantoor wil ik de kwestie daarom nog eens goed doorpraten. De notitie aan Dirk Monsma blijkt ze niet te hebben gelezen, het zou toch voor de hand liggen om die als voorbereiding op het gesprek even in te kijken. ‘Ik begin het te begrijpen,’ zegt ze na mijn toelichtingen en aanvullingen. Wel merkt ze terecht op dat mijn instemming met het zoeken naar een opvolger onverstandig is geweest.

Een kennis die me bij het gesprek ondersteunt, zelf werkgever van een landelijke instelling, vindt dat het overduidelijk is dat Dirk me kwijt wil en stelt voor dat de bond aanstuurt op een passende vertrekregeling: ik ga zonder financiële schade met vervroegd pensioen, en daar bovenop een jaarsalaris als genoegdoening voor de ziekmakende werkomstandigheden. De stafmedewerker vraagt zich af of de SKVR zo'n genoegdoening wel kan betalen, maar ze zegt toe advies te zullen inwinnen bij de jurist van de bond.

Twee dagen na dat gesprek valt de brief van Dirk Monsma - 'mij baserend op kritische geluiden uit je omgeving' - in mijn bus. Ik stuur de stafmedewerker een kopie en zij reageert schriftelijk met de vaststelling: *'Hij wil van u af. (...) Voor de onderhandelingen over een gunstige vertrekregeling lijkt me de inhoud een goed uitgangspunt.'* Ze adviseert daarom Dirk te schrijven dat ik de kwestie aan hen uit handen geef, en ze belooft meteen na haar vakantie weer contact met me op te nemen.

Haar brief kruist de e-mails van Dirk. In het contract voor bemiddeling door de bond is de verplichting vastgelegd '... alle informatie terstond en duidelijk aan elkaar door te geven.' Geen enkel bezwaar, graag zelfs, ze krijgt meteen alles, dat kan direct eventuele twijfels wegnemen over de redelijkheid van een vertrekregeling.

Bijna drie maanden na de vaststelling 'hij wil van u af', vijf weken na het moment waarop ze weer met me contact zou opnemen, bel ik de stafmedewerker maar zelf. Niet alleen door de omstandigheden, vooral door die hinderlijke onzekerheid ben ik nog steeds voorzichtig, vooral in de contacten met mensen die ik hard nodig heb. Dat wringt me in een noodgedwongen bescheiden opstelling. Ik wil de mensen van de bond niet onnodig achter hun broek zitten, en in deze dagen is het alsof ik nooit heb geweten wat assertiviteit is.

Veel excuses dat ze de voorbije vijf weken geen tijd heeft gehad, maar mijn zaak zou ook nogal lastig zijn. Juridisch zou ik namelijk geen voet hebben om op te staan. Volgens haar had ik destijds werk moeten weigeren. Dat ik herhaaldelijk heb gewaarschuwd voor de

gevolgen voor mijn gezondheid, zou daar niets aan afdoen. De brief van Dirk Monsma blijkt dus helemaal geen goed uitgangspunt voor onderhandelingen.

Inmiddels heb ik van iemand, die op de hoogte is van arbeidsrecht, begrepen dat de afspraken op het terras helemaal niet gemaakt hadden mogen worden. Dat mag niet tijdens een ziekteverlof, en al helemaal niet in een informele ontmoeting. Voor de stafmedewerker blijkt dat nieuw te zijn, maar zij zal toch op grond van die argumenten mijn instemming voor een opvolger in een brief aan Dirk terugdraaien.

Binnen een week belt ze terug met de boodschap dat een bestuurder van de bond een kennismakingsgesprek met Dirk Monsma zal hebben, een voornemen dat geheel los staat van mijn kwestie, maar wel aanleiding is om de zaak ook nog eens met die collega te bespreken. Het is een toevallige samenloop van omstandigheden.

In dat gesprek zien de stafmedewerker en die bestuurder als complicerende factor het feit dat ik moet solliciteren naar mijn eigen functie. Door de houding van Dirk Monsma is daarvan niet veel goeds te verwachten. Het is ook geen optie om Dirk onder druk te zetten op mijn notitie te reageren. Inclusief herhaalde bezwaarprocedures via de gemeente, kan hij een reactie lang uitstellen. In het komende kennismakingsgesprek, er is nog geen datum voor geprikt, zal de bestuurder mijn kwestie aanroeren om te peilen hoe Dirk er tegenover staat.

Ik sta dus niet sterk, zacht uitgedrukt. Maar dan stelt de bestuurder voor om een letselschadeadvocaat te raadplegen. Daartoe zullen ze mijn stukken aan hun jurist voorleggen, en bij een positief advies zal deze de stukken doorsturen naar die letselschadeadvocaat. Ik ervaar dat als een hele opsteker.

Om eventuele twijfels weg te nemen - 'er zal wel meer aan de hand zijn' - stuur ik stukken na: de oude notities aan Henk Mali, het verslag van mijn laatste functioneringsgesprek ('voortreffelijk, veel lof', maar ook 'belasting hoog'; weliswaar van vóór de zware jaren, maar toch), het verslag van de inspecteur, en het overzicht in

telegramstijl van mijn klachten voor de keuringsarts. Zeven weken na het gesprek met de mensen van de bond is er een reactie van de letselschadeadvocaat. Het komt er op neer dat mijn werkgever gedurende de zware jaren in gebreke is gebleven en vanwege die 'onrechtmatige daad' zou ik het voor moeten laten komen. De mensen van de bond hebben, zo hoor ik van hen, dit resultaat doorgestuurd naar het advocatenkantoor van de bond. Een advocaat van dit kantoor zou inmiddels overleggen met de letselschadeadvocaat over een te volgen strategie.

Er zit dan wel beweging in de zaak, maar dat is deels ook schijn. Voor een goed beeld van het verloop van de gebeurtenissen, ben ik in mijn journaal naast de datum ook weeknummers gaan vermelden. Inmiddels zit ik veertien maanden thuis. Sinds de vaststelling dat de brief van Dirk Monsma een goed uitgangspunt is voor onderhandelingen zijn er vijf maanden verstreken, en drie maanden sinds die bestuurder een kennismakingsgesprek met Dirk aankondigde, maar over dat gesprek hoor ik nooit meer iets.

Ik ben ervan overtuigd dat ik op hen geen sterke indruk maak. Juist tegenover hen doe ik mijn best om als een redelijk normaal mens over te komen, maar soms lijkt die poging me eerder te schaden. Sinds de correspondentie met Dirk na de ontmoeting op het terras, gaat het slechter dan ooit. Ik voel me voortdurend een strak gespannen veer en ik moet oppassen met mensen die ik juist nu hard nodig heb. Die gespannen veer en mijn afhankelijkheid van de mensen van de bond zitten elkaar flink in de weg. Het is weliswaar geen paniek, maar de ogenschijnlijk zorgeloze houding van de mensen van de bond en de lange tussentijdse stiltes, veroorzaken toch een gevoel dat tegen paniek aanleunt.

Ik ben mezelf niet en ik vrees dat ze me verkeerd zullen inschatten. Als ik voor mijn journaal de gesprekken op mijn antwoordapparaat afluister, dan bevestigt dat telkens weer die vrees voor onderschatting. Als ik de oorzaak van dat spraakgebrek zelf al nauwelijks begrijp, hoe zouden zij zoiets dan uitleggen?

Een maand voor de kerst ontvang ik van de SKVR een algemene brief dat mijn functie is vrijgegeven. Bijgesloten is een formulier voor een 'belangstellendenregistratie', dat ongetwijfeld ook naar een groot aantal anderen is verstuurd. Zonder een begeleidend briefje, wat wel op z'n plaats was geweest, zeker na alles wat er is voorgevallen. Een paar woorden over dat het nu eenmaal moet, gezien wat dan ook, hadden ook gekund. Deze kale aankondiging past bij het negeren van mijn 25-jarig dienstverband.

Na overleg met de mensen van de bond meld ik me toch voor mijn eigen functie, al was het maar om te voorkomen dat Dirk Monsma kan gaan denken dat ik het opgeef. Ik stuur het gevraagde curriculum vitae mee, drie pagina's puntsgewijs relevante feiten op diverse terreinen binnen mijn werksoort. Met de hand schrijf ik erbij: *'Bijgewerkt tot 1999. Vanwege de bizarre werkomstandigheden op mijn school is het sindsdien helaas gebleven bij pompen of verzuipen in mijn functie.'* Opdat iedereen in de sollicitatiecommissie zich dit realiseert, inclusief de mensen die eventueel nog van geen problemen weten. Overigens een curriculum vitae waar je moeilijk van kunt zeggen dat ik ongeschikt ben.

Kort voor de kerstvakantie informeert een collega uit een andere grote stad, naar de vorderingen, dat doet hij regelmatig sinds ik ziek thuis ben. Landelijk gezien is hij mijn grootste concurrent, directeur van een centrum dat zeker zo groot is als mijn school en die van mijn plaatselijke concurrent samen. In het verleden hebben we veel samengewerkt en we kennen elkaar goed. Ook hij heet Huub, maar dat is dan ook de enige overeenkomst met die andere. Hij is zakelijk, helder en integer. En: kort van stof. Hij heeft de indruk dat het een loopgravenoorlog aan het worden is, en vreest dat ik voor de bond waarschijnlijk nummer honderd-en-zoveel ben. Hij ergert zich zo aan de gang van zaken dat hij aanbiedt om te bemiddelen. Hij stelt voor om te polsen naar wat Dirk Monsma wil, om te bezien of er compromissen zijn te sluiten. Dat zal hij natuurlijk alleen doen in overleg met de bond, maar dan gebeurt er tenminste iets. Want ook dat kennismakingsgesprek met Dirk is al meer dan twee

maanden geleden aangekondigd, en nog steeds niet gevoerd. Als uit die bemiddeling van een of twee gesprekken zou blijken dat Dirk zijn poot stijf houdt, dan is meteen duidelijk dat de bond gewoon door moet gaan. Maar het zou ook kunnen zijn dat Dirk liever wil schikken, of iets anders. Meer weten is altijd winst, nu is het al veel te lang tasten in het duister.

Natuurlijk accepteer ik zijn aanbod, want er moet iets gebeuren. Ik stuur hem enkele stukken zodat ook hij voldoende beseft hoe Dirk opereert. Hij mag zich niet laten verrassen door de valkuilen zoals ik die heb ervaren.

Nog voordat ik zijn aanbod kan voorleggen aan de bond, ontvang ik zowaar een uitnodiging voor een sollicitatiegesprek. In de commissie zitten Dirk Monsma en de nieuwe sectormanager, onder wie sinds de reorganisatie alle kunstschoenen vallen. We hebben elkaar nog nooit gezien of gesproken, ze is aangesteld tijdens mijn ziekteverlof. Als derde een collega uit een van de andere scholen die in de ondernemingsraad zit. Met deze samenstelling heb ik geen schijn van kans. Die nieuwe sectormanager zal ongetwijfeld met Dirk meegaan: alle oude hoofden vervangen. Stel dat de collega uit de ondernemingsraad, die overigens ook niet veel jonger is dan ik, mij wel geschikt zou vinden, dan is het nog altijd twee tegen een.

In de uitnodiging schrijft de personeelsconsulent: *‘Mocht je je niet in staat voelen op de aangegeven dag en tijd aanwezig te zijn, laat ons dat dan tijdig weten.’* Het is ook een bar slecht idee om daarheen te gaan. Elke confrontatie met Dirk moet wel vastlopen, ik sta al maanden op scherp en in zo’n situatie zou het de druppel zijn die de emmer doet overlopen. Belangrijker is dat ik geen zinnige opmerking over mijn lippen zal kunnen krijgen en ook hier, juist hier, niet uit mijn woorden kan komen. Alle negatieve ervaringen staan een normaal en open gesprek in de weg. Het kan gewoon niet. Die hele commissie zal niets begrijpen van de hinderlijke mankementen die mijn doen en laten de laatste tijd zo nadelig bepalen.

Na telefonisch overleg met de bestuurder schrijf ik me voorlopig niet in staat te voelen een dergelijk gesprek adequaat te kunnen

voeren. In datzelfde telefoongesprek, net na de kerstvakantie, vraag ik hem naar de vorderingen van de advocaat. Weer verzekert hij me dat deze met de letselschadeadvocaat momenteel overlegt over een geschikte aanpak. Binnenkort zal zij daarover zelfs contact met me opnemen.

Twee dagen later, de dag vóór het sollicitatiegesprek, belt de collega die namens de ondernemingsraad in de sollicitatiecommissie zit. Hij heeft net van Dirk Monsma gehoord dat het gesprek niet doorgaat en dat er iets met de bond zou zijn. Hij wil van mij meer weten en vertelt ook dat de ondernemingsraad volledig op de hoogte is van mijn situatie van de laatste jaren: een technisch assistent is langdurig met ziekteverlof geweest... Van alle tegenwerking en de andere tegenslagen blijkt men in het geheel niet op de hoogte.

Van personeelszaken krijg ik een paar dagen later een brief met het bericht dat Dirk op korte termijn een gesprek zal hebben met een vertegenwoordiger van mijn vakbond. Een week later belt de stafmedewerker van de bond mij daarover. ‘We zijn op een punt aangeland om te bespreken wat u zou willen,’ zegt ze, want Dirk Monsma wil praten over ‘eerherstel’. De procedure via de advocaat heeft men daarom voorlopig ‘in de wacht gezet’, totdat een gesprek met Dirk op niets mocht uitlopen. Dan wordt die procedure meteen weer in gang gezet, verzekert ze mij.

Tien dagen later praat ik met de bond over mijn eisen. Huub, uit de andere grote stad, dus niet mijn stedelijke concurrent, gaat mee om me bij te staan als dat nodig is. In anderhalf uur praten we niet alleen over mijn eisen, ook over de manier waarop het gesprek met Dirk Monsma zal worden aangepakt. De stafmedewerker doet eerst verslag van het telefoontje van Drik. Hij wilde weten of de bond aan een ‘procedurele route’ denkt, of dat het mij om ‘eerherstel’ te doen zou zijn. Hij zei niet te begrijpen waarom ik naar de bond was gestapt en waarom ik schriftelijk wilde communiceren. Overigens voegde hij eraan toe dat ik altijd een heel goede medewerker ben geweest en hij stelde zelf voor om over ‘eerherstel’ te praten.

‘Een vreemd en warrig telefoongesprek,’ zegt ze. Goed dat ze dat nu ook zelf een keer heeft ondervonden. Omdat Dirk op het moment dat hij belde nog niet op de hoogte was van mijn afzegging, veronderstelt ze dat hij met dat sollicitatiegesprek in zijn maag zat, en daarom nieuwsgierig was naar wat we van plan zijn.

Beiden zijn het volledig eens met mijn eisen: een ondubbelzinnig eerherstel, ik ga met vervroegd pensioen – want het staat vast dat Dirk Monsma me kwijt wil - de SKVR vult mijn pensioen aan en repareert het pensioengat, en tevens een genoegdoening voor de ziekmakende omstandigheden. Verrekend dienen ook te worden het overmatige en gedwongen overwerk gedurende de zware jaren, evenals de gewerkte ADV-uren waarvoor ik jaren geleden een spaarcontract heb getekend. Volgens de bond staat er in mijn CAO dat ik ook in deze situatie daar gewoon recht op heb.

De mensen van de bond hebben geen enkele bedenking, zij zijn het volledig eens met mijn eisen. Ook de vraag of de SKVR dat wel kan opbrengen wordt nu niet meer gesteld. Gedurende het gesprek herhaalt de bestuurder meerdere keren nadrukkelijk mijn eis van een ‘ondubbelzinnig eerherstel’.

De bestuurder wil dat Dirk Monsma eerst zelf moet laten zien wat hij onder dat ‘eerherstel’ verstaat. We verwachten dat ook hij met een vertrekregeling zal komen. Als hij bereid blijkt ook aan een genoegdoening te denken, dan moet hij binnen twee weken duidelijk maken hoever hij daarin wil gaan. Als echter mocht blijken dat het eerherstel niet veel inhoudt, dan zal die bestuurder meteen laten weten dat de kwestie inmiddels door een letselschadebureau is bekeken.

Hij onderstreept dat voornemen met: ‘Voor mij is iedereen een klootzak tot het tegendeel blijkt.’ Hij laat duidelijk merken veel zin te hebben in dat gesprek en zal zo snel mogelijk een afspraak maken. Nogmaals verzekert hij me dat de letselschadeadvocaat en de advocaat van de bond inmiddels hun aanpak hebben bepaald. Zodra de bond hen een signaal geeft, zetten zij hun procedure meteen in gang.

Door de ferme opstelling van de bond denk ik niet aan een verslag van de gemaakte afspraken, toch zou het in ons beider belang zijn om die schriftelijk vast te leggen. De stafmedewerker heeft aantekeningen gemaakt, ik heb dat voor mijzelf gedaan.

Drie weken na ons overleg vindt het gesprek met Dirk plaats, die dag wacht ik met spanning op een telefoontje. Als ik tegen vijf uur zelf maar eens bel, blijken de bestuurder en de stafmedewerker niet aanwezig. De volgende ochtend belooft de laatste dat ik ‘s middags zal worden teruggebeld. Toe, vooruit, verplaats je eens een beetje in een ander... Vijf dagen na het gesprek met Dirk krijg ik die bestuurder eindelijk te pakken.

Het zou ‘een indringend gesprek’ zijn geweest. Dirk Monsma bood inderdaad een vertrekregeling aan, eenzelfde regeling die hij eerder met een collega heeft getroffen. De bestuurder moest Dirk nogal eens aansporen om over de brug te komen, hem erop wijzen dat ‘eerherstel’ meer is dan het aanvullen van een regeling voor vervroegd pensioen. Uiteindelijk zou Dirk hebben toegezegd dat hij iets extra’s zou kunnen doen met mijn pensioen, maar daar moet hij nog over nadenken.

Dirk Monsma wil dus dat ik gewoon wegga en nog wel met een voor de SKVR voordelige regeling. Ook aan mij houdt hij zo enkele jaarsalarissen over, want dat was al bij zijn aantreden natuurlijk de bedoeling. Een gewone vertrekregeling dus, onder het mom van eerherstel. Op zijn beurt zou de bestuurder tegen Dirk hebben gezegd dat wij eerder aan een genoegdoening van ‘enkele tonnen’ denken. Ik stel een sarcastische vraag over euro’s of guldens, sarcasme vanwege die ‘tonnen’, maar hij reageert daar niet op.

In het begin van het gesprek zou Dirk hebben gezegd: ‘de SKVR heeft fouten gemaakt,’ maar hij voegde er ook aan toe dat het ‘aan twee kanten ligt’. Hoezo, wil ik natuurlijk weten, maar die bestuurder kan enkel zeggen dat het iets was als ‘de een wordt er wel ziek van, de ander niet.’ Jammer dat ik hem vergeet te vragen of en hoe hij op deze uitspraak heeft gereageerd, als onderhandelaar zal hij dat toch zeker hebben gedaan?

De bestuurder zou het voorstel aan mij voorleggen... Een paar weken geleden hadden we toch afgesproken dat hij iets over die letselschadeadvocaat zou zeggen als het aanbod onvoldoende zou zijn? En dat hij anders twee weken de kans zou krijgen om een definitief voorstel te doen? Waarom dan eerst dit aan mij voorleggen? Die bestuurder zegt zelfs dat het denkbaar is dat ik het voorstel accepteer om weer snel beter te kunnen worden, door de kwestie achter me te laten... En dat terwijl hij mijn formulering 'ondubbelzinnig eerherstel' in het voorbereidende gesprek meerdere keren heeft herhaald.

Zijn houding staat haaks op zijn ferme opstelling van kort geleden. Als ik hem daar op wijs, zegt hij toe bij de letselschadeadvocaat te informeren naar de hoogte van een redelijke genoegdoening. Ik benadruk dat ik het aanbod van Dirk Monsma onacceptabel vind en dat ik door wil gaan, ik heb in het verleden al te vaak en te veel geaccepteerd. Dat is nu voorbij.

Toch verzekert hij me dat hij er ook zo over denkt. 'Echt we zitten op één lijn.' Nog diezelfde middag zal hij Dirk bellen met de vraag om een passend voorstel op papier te zetten. Dat hij daar twee weken de tijd voor zou krijgen had ik net al in herinnering gebracht, daar hoef ik hem niet weer op te wijzen. Denk ik.

Ondertussen hoor ik van de stafmedewerker dat ze de letselschadeadvocaat heeft gevraagd naar de aansprakelijkheid, en die is van mening dat Dirk Monsma die min of meer heeft erkend met zijn opmerking dat er fouten zijn gemaakt. Dat is binnen. Denk ik.

Nadat ik de hoorn op de haak heb gelegd, beluister ik het gesprek enkele keren op mijn antwoordapparaat. Dat ik niet alert en niet scherp genoeg ben geweest is geen verrassing. Dat ik te laat bedenk wat ik eigenlijk had moeten zeggen, is een last die ik als steeds hinderlijker ervaar. Dat gevoel dat tegen paniek aanleunt, zat me in dit gesprek behoorlijk in de weg. Had ik die bestuurder eraan moeten herinneren dat Dirk Monsma eenzelfde regeling met een ander hoofd heeft getroffen? Terwijl dat ook al een regeling was

om iemand weg te kunnen krijgen, en dat daarbij helemaal geen eerherstel aan de orde was?

Ook de suggestie dat ik het voorstel van Dirk zou kunnen accepteren zit me dwars. Dat doe je toch niet met zulke duidelijke afspraken over eisen en aanpak en met die ferme opstelling? Vergeet niet dat de twee advocaten inmiddels hun aanpak hebben bepaald, zo is mij immers herhaaldelijk verzekerd. Niet onnodig spijkers op laag water zoeken, denk ik dan ook even. Misschien is het gewoon aftasten geweest. Over twee weken zal hij me weer bellen, hij krijgt van mij een week extra om dat deze keer uit zichzelf te doen.

Een maand na het laatste telefoontje bel ik die bestuurder toch maar weer zelf, twee hele weken na het moment dat Dirk Monsma had moeten reageren. 'Goed dat je belt, helemaal niet aan gedacht. Bij mij is nog geen belletje gaan rinkelen.' Typisch, ik zou zo'n afspraak in mijn agenda noteren om het in de gaten te houden. Hij belooft me Dirk volgende week te bellen met de vraag waar zijn reactie blijft. Dan maar weer een weekje extra. Ééntje maar.

Drie weken later moet ik weer zelf bellen, maar krijg ik hem niet te pakken. De stafmedewerker zal hem vragen nog diezelfde dag contact met me op te nemen. De dag daarop vraag ik de telefoniste om een briefje op zijn bureau te laten leggen. Als ik de dag daarop maar weer eens zelf bel, is hij niet bereikbaar. Dan maar weer de stafmedewerker. Ze moet hem in een vergadering storen om te vragen hoe het ermee staat. Hij zegt nog niets te hebben ontvangen en zal mij komende maandag zelf bellen.

Die maandag belt hij dus niet. De dag daarop bel ik die stafmedewerker dus maar weer. Zij belooft hem te zullen aansporen mij die middag toch echt terug te bellen. Het moet toch weinig moeite kosten om de zaak een beetje in de gaten te houden. Inmiddels zijn er twee maanden voorbij, in plaats van de afgesproken twee weken. Of zou er iets aan de hand zijn?

's Middags belt hij me inderdaad terug. Hij leest een e-mail van Dirk Monsma voor. Niets nieuws. Dirk heeft zijn oude aanbod alleen omgezet in geld. Geen genoegdoening, niets extra's, ook niet voor

mijn pensioen. Uit eigen beweging vult de bestuurder dit aan met enkele zaken die niet in de e-mail staan vermeld: bedragen voor mijn opgespaarde ADV-uren en een tpt-regeling. Een tpt-regeling? Nooit van gehoord. Volgens hem zou de stafmedewerker dat inmiddels met mij hebben geregeld. Ik weet van niets. Is het om het voorstel van Dirk aanvaardbaarder te doen lijken?

Ik constateer dat Dirk Monsma dus twee maanden nodig heeft gehad enkel om zijn oude voorstel om te zetten in geld, om dat op papier te zetten zou hij volgens afspraak twee weken de tijd krijgen! De bestuurder wil het niet meteen toegeven, maar kan er tenslotte niet omheen dat dit inderdaad de afspraak was.

Van de opgespaarde uren en die mij onbekende tpt-regeling is het nog de vraag of Dirk dat wel wil betalen. Nu al is hij immers karig met wat hij eerherstel noemt. Maar die bestuurder verzekert me nogmaals dat ik daar gewoon recht op heb.

Omdat nu zonneklaar is dat Dirk Monsma niet aan onze eisen tegemoet wil komen vind ik dat we er een punt achter moeten zetten. De bestuurder vraagt zich af of de advocaat nu wel in het geweer kan komen, want we zijn immers nog in overleg... Bedenk op zo'n moment maar eens een weerwoord, ik kan onze heldere afspraken wel blijven herhalen. Dan stoppen we toch dat overleg? En dan schakelen we toch de advocaat in, die met die letselschadeadvocaat immers al een aanpak heeft bepaald? Dat hadden we toch afgesproken? Begrijpen doe ik het dus niet meer. Ik ben de laatste die zal beweren dat die bestuurder erop uit is om me te ontmoedigen, maar je zou het op een onbewaakt moment wel gaan denken.

Ik wil dat hij Dirk laat weten dat een serieuze genoegdoening ontbreekt, en dat hij vanaf nu binnen twee weken alsnog met een definitief voorstel komt dat aan onze eisen beantwoordt. Dan maar opnieuw die twee weken, maar dan is het ook echt genoeg geweest. Die ferme en kordate opstelling van inmiddels twee maanden geleden lijkt als sneeuw voor de zon verdwenen. Die bestuurder zegt zelf weinig. Hij beoordeelt niet mee op basis van de gemaakte afspraken, en voortdurend laat hij het initiatief aan mij. 'Het moet ook eerst nog worden doorgerekend.' Wat hebben die concrete cijfers dan

voor zin? Het gaat in de eerste plaats om het idee erachter, en dat is glashelder: het voldoet geenszins aan de eisen waar hij het in het vooroverleg zo grondig mee eens was.

Het zit me geweldig dwars, ik moet me voortdurend inhouden. Afhankelijkheid, verontwaardiging en die gespannen veer blijven elkaar in de weg zitten. Meer dan anders stuntel ik met woorden. Niet alleen door die hinderlijke mankementen, ook door het onverklaarbaar passieve opstelling van de bond.

De volgende ochtend bel ik hem meteen nog voor negen uur om hem te laten weten dat ik vandaag nog een brief stuur over ons laatste gesprek omdat me dat dwars zit. In die brief herhaal ik de afspraken van twee maanden geleden die nog niet schriftelijk waren vastgelegd. Ten overvloede wijs ik er nog eens op dat Dirk eenzelfde regeling eerder met een ander hoofd heeft getroffen, zodat zijn aanbod geen eerherstel is. Ook dat ik nooit van een tpt-regeling heb gehoord, en dat we het daar nooit over hebben gehad. Ik besluit met de opmerking dat ik het gevoel heb niet alleen een probleem met mijn werkgever te hebben, maar nu ook met hem te moeten onderhandelen, ondanks de heldere afspraken. Tenslotte vraag ik ook om een afschrift van de e-mails van Dirk.

Nooit zal ik een reactie krijgen op die brief. Geen bevestiging, geen ontkenning, geen afschrift van de e-mails, ... Niets. Huub, de goede Huub uit de andere grote stad, constateert hoe belangrijk het is dat hij getuige is geweest van de afspraken in het vooroverleg en de ferme opstelling, inmiddels alweer drie maanden geleden.

Ik ga zelf na wat de consequenties zouden moeten zijn voor de reparatie van mijn pensioen. De collega die al een regeling met Dirk Monsma heeft getroffen helpt me met een voorlopige berekening aan de hand van mijn pensioenoverzicht. Het is gebruikelijk dat een werkgever het tekort compenseert met een relatief voordelige koopsompolis. Uit de berekening blijkt dat het bod van Dirk beledigend tekort schiet. Hij blijft zich gedragen als een louche handelaar in tweedehands auto's, en hij blijft daarmee stress op stress, en

ergernis op ergernis veroorzaken. Zo houd je medewerkers in de ziektewet.

In de rechtspositieregeling voor gemeenteambtenaren vind ik iets over die tpt-regeling: een *'tijdelijke persoonlijke toelage' die kan worden toegekend 'voor het geval hij/zij tijdelijk belast is met extra werkzaamheden die het niveau of de omvang van de gebruikelijke werkzaamheden te boven gaan.'*

Op de dag dat de bestuurder mij volgens afspraak weer zou bellen, twee weken na het laatste gesprek, hoor ik niets. De afspraak was ook dat ik hem in dat geval de dag daarop zelf zou bellen, maar ik geef hem nog een paar dagen om zich aan zijn afspraak te houden. Want ik ben goed pissig. Na vier dagen bel ik tenslotte zelf en blijkt hij die hele week niet aanwezig te zijn geweest. Dan dus maar weer de stafmedewerker. In het dossier kan ze geen nieuw voorstel van Dirk vinden, ook de e-mail die ik graag wil zien treft ze daarin niet aan. Wel weet ze van mijn laatste brief, beiden hebben die dus gelezen.

Huub uit de andere grote stad vindt dat ik meteen een klacht moet indienen bij de regiomanager, de baas van de bestuurder, om mijn beklag te doen over de belabberde manier waarop mijn zaak wordt behartigd. Of zal ik hem een e-mail sturen met een laatste aanmaning? Ik slaap er nog een nachtje over.

Na dat nachtje probeer ik het toch nog een keer en krijg ik hem te pakken, bijna twee weken nadat hij dat zelf zou doen, een maand na ons laatste telefoongesprek. Precies drie maanden na zijn eerste gesprek met Dirk, het moment waarop hij twee weken zou krijgen om een definitief voorstel te doen... Ik bedoel maar.

Het wordt een lang, lastig en vervelend gesprek. Er is geen reactie van Dirk Monsma en die ochtend was hij telefonisch ook niet bereikbaar. Ik wil een punt achter de onderhandelingen zetten, die bestuurder wil dat niet. *'Onderhandelen kost veel tijd en we moeten Dirk niet tegen de haren instrijken,'* meent hij. *'Ik probeer een zo mooi mogelijke regeling voor je te treffen.'* Ik werp op dat doortastendheid een onderdeel van onderhandelen moet zijn, de

afpraak was twee weken en het zijn nu drie maanden. *'Je loopt het risico dat doortastendheid bij Dirk in het verkeerde keelgat schiet, en dat hij dan bij zijn oude voorstel blijft,'* werpt hij tegen. *'Je moet zo iemand de tijd gunnen.'* Is ook hij aan het proberen dat ik me er maar bij neerleg? Als ik hem erop wijs dat Dirk de vragende partij is, zegt hij dat dit zo niet werkt.

Ik heb dan wel geen verstand van dit soort onderhandelen, maar met klompen aan moet ook een onverbeterlijke optimist toch aanvoelen dat Dirk niet wil en dat dit nu het moment is om eindelijk die advocaat weer in te schakelen. Hoe zou hij met zo'n passieve opstelling een *'zo mooi mogelijke regeling'* met wie dan ook kunnen treffen? Ik wil dat hij Dirk begin van de middag belt, ik moet hem nog helpen met de suggestie zo nodig de secretaresse van Dirk te vragen dat hij terugbelt. Met tegenzin gaat hij dan toch akkoord.

Begin van de middag belt hij terug, *'Ik heb slecht nieuws.'* Dirk Monsma zou hebben gezegd dat ik altijd uitstekend heb gewerkt en dat daarin helaas iets mis is gegaan, maar dat de SKVR geen blaam treft. Dus geen genoegdoening. Hooguit wil hij zijn aanbod ophogen met het geld voor een afscheidsreceptie...

Toen de bestuurder hem liet weten dat wij er nu een zaak van gaan maken, kondigde Dirk op zijn beurt aan een ontslagprocedure te zullen starten door een herkeuring. Na twee jaar kan dat immers. Voordat de bestuurder Dirk belde heeft hij eerst hun jurist geraadpleegd, en ook die zou van mening zijn dat er juridisch gezien sprake is van letselschade.

Nu moet hij toch ook zelf toegeven dat we inderdaad niet verder zijn gekomen. Weer verzekert hij me nadrukkelijk dat we op één lijn zitten. Een vakbondsterm? Goed om te beseffen dat hij dit nadrukkelijk zegt, het is een van de telefoontjes die ik heb bewaard, want later zou ik het tegendeel moeten begrijpen. Dankzij mijn antwoordapparaat weet ik zeker dat ik me niet vergis. Dat apparaat heeft al veel eerder de functie gekregen om bewijzen te bewaren.

Nog die middag zal hij mijn dossier overdragen aan hun jurist, die het zal doorsturen naar het advocatenkantoor van de bond. Ik

houd er rekening mee dat deze procedure een half jaar kan duren, maar dat heb ik er voor over. Ik kan me niet voorstellen dat dit evenveel extra stress gaat veroorzaken als het slappe gedoe van de voorbije maanden.

Net zoals ik met Dirk Monsma schriftelijk ben gaan communiceren, had ik dat ook met de bond moeten doen. Maar dat gevoel van afhankelijkheid heeft me ervan weerhouden om te vragen om een en ander schriftelijk vast te leggen. Gelukkig heb ik belangrijke uitspraken op een andere manier kunnen bewaren.

En naar die e-mail van Dirk Monsma blijf ik nieuwsgierig. Ik vraag hem er nog maar eens naar. 'We gaan binnenkort verhuizen, alles zit hier al in dozen,' mompelt hij, terwijl hij achter zijn computer zit. Ik wijs hem erop dat hij enkel mijn adres hoeft in te vullen om die e-mail door te sturen. Maar hij zwijgt, dus herhaal ik het een keer. 'Ja, ja, ja...' reageert hij afhoudend. Zonneklaar dat er iets mee aan de hand moet zijn. Als ik zeg dat ik die e-mail zo dadelijk in mijn mailbox hoop te vinden, zegt hij weer niets. Bij onwelgevallige onderwerpen gewoon zwijgen. Was het niet: 'Voor mij is iedereen een klootzak tot het tegendeel blijkt'? De e-mail zal ik van die bestuurder nooit krijgen. Pas drie maanden later ontvang ik een afschrift van de advocaat van de bond. Met een opmerkelijke inhoud.

Met dat ontnuchterende 'daarin is helaas iets fout gegaan,' kwetst Dirk opnieuw. Alles dat hij heeft gezegd en geschreven spoelt hij met die simpele samenvatting in een keer door. Met het grootste gemak, alsof het dagelijkse routine is, ontdoet hij zich van zijn wegwerpbeweringen. Er is helaas iets fout gegaan... Alsof dat er niet toe doet. Gedurende een jaar heeft de SKVR tijdens mijn ziekteverlof helaas mijn salaris moeten doorbetalen, en het tweede jaar mijn uitkering moeten aanvullen. Helaas van die bizarre voorgeschiedenis en vooral dat ik ziek ben geworden door de nalatigheid van Henk Mali, en helaas ook de ellende die ik moet ondervinden doordat er iets fout is gegaan... En wat is er dan wel fout gegaan? Daar had die bestuurder ook wel even naar mogen vragen.

De SKVR is vlot met een '*Aanzegging starten ontslagprocedure in verband met medische ongeschiktheid.*' Dat ik ook achter die jurist aan moet zitten om mijn dossier ook echt door te sturen, verbaast me al niet meer, maar je wordt er moedeloos van. 'We hebben nu eenmaal onze procedures, en die kunnen lang duren,' verklaart hij zeven weken na de overdracht. Als zoiets standaard zoveel tijd kost, dan kan hij toch een klein beetje moeite doen om verwachtingen van de cliënt af te stemmen op de duur van die procedures? Dat kan met een simpel briefje. Hij moet me daarin gelijk geven en belooft het meteen te zullen behandelen. Wat zou die procedure dan feitelijk inhouden als het nu ineens wel kan? De volgende dag inderdaad een brief waarin hij bevestigt dat het dossier inmiddels onderweg is naar de letselschadeadvocaat. De letselschadeadvocaat? En ook nog naar een kantoor aan de andere kant van het land? Meteen excuses, dat weer wel. Als het maar bij die advocaat terecht komt. Helaas zullen bij die advocaat nieuwe teleurstellende feiten boven water komen, pas dan zal me duidelijk worden hoe slordig en slecht deze belangenbehartiging is geweest. Dan zal de term kafkaësk helemaal op z'n plaats zijn.

De bond heeft precies een heel jaar gedaan over twee brieven aan de SKVR, een mondeling advies voor mijn sollicitatiegesprek, het inschakelen van een letselschadeadvocaat, een enkel gesprek met Dirk Monsma en een paar telefoontjes om hem te herinneren aan zijn toezeggingen, om uiteindelijk mijn dossier door te sturen naar de advocaat van de bond. Met als enig resultaat: de zekerheid dat Dirk in feite niets wil doen. Verder niets. Althans, voor zover ik dat weet.

De afspraken over de onderhandelingen zijn niet nagekomen, die lijken meer franje dan leidraad te zijn geweest. De lakse en afwachtende houding van de bestuurder veroorzaakt ergernis en nieuwe stress. 'We moeten hem de tijd geven...' 'We zitten op één lijn...' Drie maanden in plaats van twee weken... Ferm is anders.

Onderhandelen is het in mijn ogen nooit geweest. Van het gesprek met Dirk Monsma is weliswaar mondeling verslag gedaan,

maar ik heb telkens zelf achter hen aan moeten zitten en informatie moeten lospeuteren. Die bestuurder heeft zich ook tegenover mij afwachtend opgesteld, en als onderhandelaar teveel laten liggen. Bijvoorbeeld hoe Dirk het verschil beoordeelt tussen eerherstel en eenzelfde vertrekregeling voor een collega, en de uitspraak '...daarin is helaas iets fout gegaan...', en dan de leugen dat ik niet geholpen wilde worden. Als onderhandelaar laat je dat niet liggen, dat buit je uit. Uit niets blijkt dat dergelijke zaken aan de orde zijn geweest. Een echte onderhandelaar had dit gedraai van Dirk direct in een ander perspectief geplaatst. Dirk vroeg zelf om een gesprek over eerherstel, maar het lijkt erop dat de bestuurder de onderhandelingspositie heeft omgedraaid. In plaats van te dreigen met het inschakelen van de advocaat wilde hij hem 'niet tegen de haren in strijken.'

Zelfs van de herhaalde verzekeringen dat de letselschadeadvocaat met de advocaat van de bond een plan van aanpak hadden, zal later anders blijken. Ook heb ik nooit meer iets gehoord over de hoogte van een genoegdoening, waar men de letselschadeadvocaat om zou vragen.

Het lijkt erop dat 'de bond' geen onderhandelaar is geweest, maar slechts een boodschapper voor mijn ja of nee. Van de ferme opstelling in het vooroverleg is niets gebleken, steekhoudende argumenten speelden voor zover mij bekend geen rol, het initiatief werd aan mij gelaten, nieuwe afspraken werden niet nagekomen.

Een heel jaar vergeefse hoop en verwachtingen, met als enig resultaat de wetenschap dat Dirk Monsma mij van de loonlijst wil schrappen. Dat had ook veel eerder kunnen blijken uit slechts een of twee gesprekken van Huub, uit die andere grote stad, zonder telkens nieuwe verwachtingen op te roepen bij iemand die aan het einde van zijn Latijn is. Men was slordig en nam een afwachtende houding aan waar juist kordaat optreden nodig was.

Een heel jaar verloren door mijn kwestie aan de bond uit handen te geven. Grote onzekerheid nu de tweede keuring eraan komt. Wat als ik word afgekeurd, wat zeker het geval zal zijn?

Over individuele belangenbehartiging door de vakbond heb ik nooit slechte dingen gehoord. Ik niet. Achteraf lijkt het alsof iedereen weet dat je daarvoor niet bij hen zou moeten zijn. Een kennis met ook een arbeidsconflict stapte eerst naar zijn vakbond, vervolgens naar zijn rechtsbijstandverzekering om uiteindelijk zelf een advocaat in te schakelen die de zaak binnen relatief korte tijd regelde. Maar op het moment dat het mij nodig lijkt om de bond in te schakelen verkeer ik in de veronderstelling dat men dat professioneel gaat aanpakken.

Ik ben vóór vakbonden, we moeten daar vooral lid van blijven voor rechtvaardige cao's en andere collectieve belangen. Maar ik kan me niet voorstellen dat individuele belangenbehartiging zoals ik dat heb ervaren gewoonte is. Is het opnieuw een incident dat alleen ik de verkeerde mensen heb getroffen, of is er meer aan de hand? Als mijn ervaringen niet op zichzelf staan, dan moet de bond daar echt iets aan gaan veranderen.